

Gods vrede. Jan Willem Bakker

Inhoudsopgave

Inleiding: het belang van het woord vrede

Vrede als harmonieuze relatie

Harmonie met God: de basis van elke vrede; vrede met medegelovigen; vrede en eenheid onder gelovigen; vrede met de ongelovige medemens; grenzen aan de vrede met niet gelovigen

Overige aspecten van vrede

Vrede als welzijn; welzijn en orde; vrede en orde in het lichaam van Christus; vrede als innerlijke zekerheid en rust; het belang van innerlijke vrede; vrede en onderscheid

Factoren die onze vrede beïnvloeden

Hoe krijgen en bewaren wij vrede?; kleine ergernissen als blokkades voor vrede; wanorde; vrede en tevredenheid; rust en stil worden voor God; sabbatsrust en vrijheid in de Geest

Samenvatting

Inleiding: het belang van het woord vrede

Vrede is een heel belangrijk begrip in de bijbel. Het woord voor vrede dat in het OT wordt gebruikt, *shalom*, is dan ook waarschijnlijk het bekendste Hebreeuwse woord. In het nieuwe testament neemt het begrip vrede eveneens een centrale plaats in, en wordt het vaak in één adem genoemd met genade. Het belang van het woord vrede is terug te voeren tot het karakter van God Zelf. God is een God van vrede, en Hij brengt vrede. Dit houdt ook in dat God de bron is van echte vrede (Fil. 4:9; 2 Tim. 3:16). Zonder Hem is er alleen oppervlakkige of valse vrede.

Het woord vrede heeft een grote rijkdom. Het bestaat uit vele dimensies en onderdelen. In de bijbel is het toewensen van vrede een bekende zegenbede. Ook Jezus sprak deze zegenbede heel regelmatig uit. Hij zei dan *ga in vrede*, of eigenlijk 'de vrede binnen' (Joh. 20:19-26). Omdat vrede dus een heel rijk begrip is, was deze zegenbede heel krachtig en waardevol. Voor joden is de *shabbat shalom*, letterlijk de vrede die aan de rustdag verbonden is, de hoogste vorm van vrede. In Israël is de *shabbat shalom* daarom een heel bekende groet, ook onder seculiere joden.

Je zou het woord vrede kunnen vergelijken met een uiterst luxe kerstpakket. Als je de bestanddelen één voor één uitpakt, kom je voortdurend weer een nieuw prachtproduct tegen. In dit artikel zullen wij belangrijke onderdelen van vrede bespreken. Ook zullen wij ingaan op de vraag waarom deze vrede in ons leven vaak niet doordringt, en hoe wij de verschillende onderdelen van vrede wel kunnen gaan ervaren.

Vrede als harmonieuze relaties

Harmonie met God: de basis van elke vrede

Vrede houdt veel meer in dan een wapenstilstand of de afwezigheid van oorlog. Het is niet slechts het ontbreken van ruzie, jaloezie of rancune. Het betekent de aanwezigheid van harmonieuze relaties en eenheid. Dergelijke vrede bevat ook liefde en wederzijds respect. De relatie tussen God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest is het model van deze vrede. Er is tussen hen onderling zelfs geen schaduw van wrok of afgunst. Zij zijn volledig één van hart en van gedachte, hebben elkaar intensief lief, en respecteren en eren elkaar volkomen.

Vrede is belangrijk voor alle relaties die wij onderhouden. Maar uiteraard zijn niet alle relaties in ons leven even belangrijk. Hoe belangrijker een relatie is, hoe hoger de prioriteit is om in die relatie vrede te bewaren. Omdat onze relatie met de Heer de belangrijkste is in ons leven, heeft de vrede met de Heer dan ook de hoogste prioriteit. De vrede met de Heer is de basis en de maatstaf voor vrede in overige relaties. Als onze vrede met God ervoor zorgt dat sommige mensen ons als vijanden behandelen, dan gaat onze vrede met God uiteraard boven harmonie met mensen. Dit betekent ook dat zonder vrede met God alles wat voor vrede door moet gaan, geen echte vrede is (Jes. 57:21; Jer. 8:11 NBG).

Vrede met God hebben wij door het volbrachte werk van Jezus aan het kruis, die ons op die manier met God heeft verzoend. Ook het onderhouden van de vrede in onze persoonlijke relatie met God krijgen wij door het leven van Jezus, dat via de Heilige Geest in ons werkt (Rom. 5:1; Ef. 2:14-18). Wij kunnen en mogen een harmonieuze relatie met God hebben en houden, en die daadwerkelijk ervaren in ons leven. De vijand probeert ons van deze ervaring van vrede met God af te houden door ons te bombarderen met allerlei beschuldigingen en veroordelingen, en door ons onwaardig te laten voelen. Zoals Romeinen 8 zo prachtig laat zien, mogen wij vanuit de werkelijkheid leven dat wij aangenomen zijn als Zijn erfgenamen. Voor ons, Gods kinderen is er geen veroordeling meer (vers 34). Als geestelijke hygiëne is het uiteraard belangrijk dat wij onze zonden belijden en de oorlog verklaren aan zondige gewoonten in ons. Maar wij mogen dit doen vanuit Gods genade waardoor wij aangenomen zijn en blijven. Vrede met God en genade zijn dus sterk met elkaar verbonden, hetgeen ook blijkt uit de begingroet van verschillende brieven van Paulus.

Vrede met medegelovigen

De bijbel legt een grote nadruk op de vrede tussen gelovigen onderling. God is één en God is liefde. Dan volgt daaruit automatisch dat de gelovigen die uit God geboren zijn, ook één zijn en Gods liefde aan elkaar tonen. Op dezelfde manier verwacht de Heer dat de gelovigen de vrede die de Vader, Zoon en Heilige Geest hebben, ook in hun onderlinge relaties manifesteren. Aan de ene kant is Gods vrede een groeiproces dat de Heilige Geest in ons bewerkt (Gal. 5:22). Maar tegelijkertijd wil Hij dat wij hier actief aan meewerken. Dit houdt in dat wij deze vrede een topprioriteit geven en alles in het werk stellen dat in ons vermogen ligt om deze vrede te bevorderen (Ef. 4:3; Kol. 3:15).

Het bevorderen en bewaren van deze vrede betekent enerzijds het opgeven van wrok, boosheid, en jaloezie ten opzichte van medegelovigen of gemeenten en bedieningen. Vooral roddel, laster en kwaadsprekerij, waarmee wij de reputatie van anderen ondermijnen, is

verwoestend voor de onderlinge vrede. Omdat wij als gelovigen feilbare mensen blijven, is het altijd mogelijk dat er onenigheid en conflicten ontstaan. De uitdaging is dan altijd om deze conflicten vanuit de wijsheid van de Heer met liefde en respect te benaderen. In dit kader geeft Paulus de gelovigen van Korinthe de raad om bij conflicten niet naar de wereldlijke rechter te stappen, maar uit eigen kring wijze mensen aan te wijzen om deze conflicten op te lossen. Ook stelt Paulus dat het beter is om onrecht te leiden dan je medegelovigen voor de wereldlijke rechter te slepen (1 Kor. 6:1-8).

Dit neemt niet weg dat het soms onvermijdelijk kan zijn om van sommige medegelovigen afstand te nemen, wanneer zij ernstige problemen veroorzaken en niet corrigeerbaar zijn. Maar ook dan is het nodig dit op een discrete en liefdevolle manier te doen die de schade aan de onderlinge relaties in het lichaam van Christus zo miniem mogelijk houdt.

Vrede en eenheid onder gelovigen

Het bewaren van vrede onder gelovigen is meer dan het voorkomen en oplossen van conflicten. Net als het nastreven van eenheid en liefde, betekent het bewaren van vrede dat wij actief oog hebben voor de belangen van onze medegelovigen. Het betekent wederzijds respect en de bereidheid van elkaar te leren en elkaar wederzijds op allerlei manieren te zegenen. Uiteraard kunnen wij deze band van vrede het makkelijkst vorm geven met gelovigen met wie wij direct persoonlijk contact hebben of kunnen hebben. Maar deze band van vrede is ook belangrijk voor onze relatie met alle gelovigen over de gehele wereld. Al Gods kinderen hebben tezamen uiteindelijk één gemeenschappelijk doel en bestemming: het tonen van de veelkleurige wijsheid aan de machten in de hemelse gewesten (Ef. 3:10). Verder kunnen wij de hoogten, diepten en breedte van God en de liefde van Christus slechts met behulp van alle heiligen begrijpen, en niet alleen met de gelovigen uit onze directe omgeving (Ef 3:18,19).

Natuurlijk kunnen wij niet met alle gelovigen even intensief omgaan. Evenmin kunnen wij ons op de hoogte stellen van alles wat onder gelovigen elders in de wereld speelt. Maar er zijn wel manieren om op enige wijze vorm te geven aan de vrede met de christelijke 'global community'. Zo kunnen wij bepaalde landen voor voorbede adopteren, diaconale projecten of evangelisatie elders in de wereld ondersteunen, en ons op de hoogte stellen van de belangrijkste ontwikkelingen in de gemeente in de wereld. Maar het belangrijkste is dat de globale kerk van de Heer in ons hart zit en ons perspectief op ons eigen leven mee bepaalt. Dit houdt praktisch gezien ook in dat wij profiteren van de zalving en wijsheid die de Heer aan gelovigen van andere kerkelijke stromingen en culturen gegeven heeft, en ons niet gedragen alsof onze eigen christelijke club alle goddelijke wijsheid en zalving in pacht heeft.

Net als eenheid en liefde onder christenen, geeft de merkbare aanwezigheid van vrede onder gelovigen een krachtig positief getuigenis van de kracht van het evangelie. Deze vrede is met name een krachtig middel om Israël en het joodse volk jaloers te maken en zo open te laten stellen voor Messias Jezus (Rom. 11:11). Vrede is onder de joden een centrale geestelijke waarde, en is één van de hoofdzegeningen die de komende Messias zal brengen.

Vrede met de ongelovige medemens

God roept ons ook op om vrede met niet gelovigen te onderhouden, voor zover dat in ons vermogen ligt (Hebr. 12:14). God is een God van vrede in alle situaties. Als zijn

vertegenwoordigers zijn wij ook geroepen vrede te tonen in elke situatie, en in principe met elke persoon. Het is niet Gods bedoeling dat wij bij burens of collega's als klagende chagrijnen, zeurpieten, of kille, vrome zonderlingen bekend staan. God wil dat wij bij alle mensen een reputatie hebben als vriendelijke en behulpzame mensen (Fil. 4:5).

Deze houding van vriendelijkheid en behulpzaamheid is uiteraard ook een getuigenis van de Heer die wij dienen. Het is in dit kader opvallend dat Jezus met hoeren, tollenaars en andere slecht bekende mensen at, wat in de die tijd een vriendschappelijk omgang inhield. Uiteraard probeerde Hij die mensen voor God te winnen. Maar de bijbel zegt niet dat al die mensen waar Hij mee at zich uiteindelijk ook bekeerden (Matt. 9:10-13). Kennelijk vonden deze mensen Jezus aantrekkelijk genoeg om mee om te gaan. Net als Jezus is het ook belangrijk dat wij kunnen omgaan met mensen die geen deel zijn van enige christelijke subcultuur, en dat zij het prettig vinden met ons om te gaan. Anders kunnen wij niet gelovigen ook nooit winnen voor het evangelie.

De vrede met niet gelovigen is niettemin ondergeschikt aan de vrede met de Heer. Daarom heeft deze vrede met gelovigen duidelijke grenzen. Zo is het niet de bedoeling dat wij nauwe verbondsrelaties met niet gelovigen aangaan, zoals een huwelijk (2 Kor. 6:14). Dergelijke nauwe verbondsrelaties zouden inbreuk maken op onze vrede met God, omdat zulke relaties onze loyaliteit aan Hem ondermijnen. Vervolgens moet de aandacht voor de niet gelovige medemens ons er niet van weerhouden harmonieuze relaties met medegelovigen op te bouwen. Uiteindelijk kunnen wij onze taak om de veelkleurige wijsheid van de Heer te demonstreren alleen waarmaken met medegelovigen.

Vrede met de ongelovige medemens is niet altijd een optie

Niet alle vriendschapsbanden met ongelovigen zijn echter juist of wijs. Zo waarschuwt de bijbel ons om niet met 'spotters aan tafel te zitten' (Psalm 1:1). Net als Jezus kunnen wij best omgaan met mensen met wie heel veel mis is, maar zij moeten wel respect hebben voor onze relatie met de Heer. Als wij ons vrijwillig bloot stellen aan bitse vijandigheid tegenover de Heer of beledigingen aan Zijn adres, dan voelt de Heer Zich niet bij ons op Zijn gemak. Dan zal de Heer Zich als het ware terugtrekken, en zullen wij Zijn aanwezigheid in ons leven steeds minder ervaren. Ook is het belangrijk dat wij in de relatie met niet gelovige vrienden of metgezellen een positieve invloed op hen hebben, en ons niet naar beneden laten trekken. Jezus ging met zondaars om, maar kwam nooit in de verleiding daardoor zelf te gaan zondigen (Hebr. 4:15).

Jezus zei verder dat als 'ons recheroog of ons rechterhand ons op de verkeerde weg leidt, wij deze moeten uitrukken of afhakken' (Matt. 5: 29,30). Met deze stijlfiguur bedoelde Jezus dat iets op zich heel positief kan zijn, zoals een hand of een oog. Maar als iets dat op zich positief is, ons toch tot zonde verleidt, dan is het beter er toch afstand van te doen. Zo is het op zich best positief om vriendschappen te hebben, omdat wij nu eenmaal sociale wezens zijn. Maar als een bepaalde vriendschap een negatieve invloed heeft op ons christelijk leven, dan is het verstandig deze vriendschap te beëindigen. Het is beter zonder deze vriendschap te leven dan het risico te lopen dat ons christelijk leven onder invloed hiervan ontspoorde.

Tot slot moeten wij onder ogen zien dat vrede met medegelovigen er lang niet altijd in zit. Integendeel, vervolging is nuchter gezien een onvermijdelijk onderdeel van het volgen van Jezus. Wanneer wij radicaal de Heer zullen volgen, zal dit veel vijandschap oproepen, hoe

liefdevol of vriendelijk wij ook mogen zijn. Jezus zegt dan ook in dit verband dat Hij niet gekomen is om vrede te brengen, maar het zwaard (Matt. 10:34). Dit zwaard zal verdeeldheid brengen, zelfs binnen nauwe familierelaties en innige vriendschappen. Uiteraard is verdeeldheid en vijandschap nooit plan A van Jezus, de vredevorst. Maar Jezus wist dat vele mensen geen vrede met Hem willen, maar er juist voor kiezen om vijanden van Hem te blijven. Dergelijke mensen zullen zich tegenover ons, Zijn volgelingen, ook vijandig opstellen. Het ondergaan van de vijandschap van de vijanden van God is een deel van de prijs die wij als gelovigen betalen voor onze vrede met de Heer.

Overige aspecten van vrede

Vrede als welzijn

Een ander belangrijk aspect van vrede is welzijn, in alle aspecten van het leven. Dit welzijn betreft onze gezondheid, sociale relaties, emotionele gesteldheid, financiën, familiesituatie, veiligheid, e.d. Vrede hebben betekent dat het in alle opzichten goed met je gaat. Het houdt dus ook in dat het goed gaat met je gezondheid en met jouw financiën en materiële situatie. Het woord *shalom* betekent dan ook onder meer compleetheid. Als joden informeren hoe het met iemand gaat, dan vragen zij letterlijk hoe het 'met iemands vrede' is. Het toebidden van vrede aan iemand of aan een plek, zoals bidden voor de vrede van Jeruzalem, betekent dan ook bidden voor voorspoed op elk terrein.

De totale vervulling van deze vrede ervaren wij als Jezus teruggekomen is. Toch wil God ons ook nu al een voorschot op deze uiteindelijke vrede geven. God wil in alle aspecten van het leven voor ons zorgen, inclusief onze veiligheid, onze gezondheid en onze financiën. Jesaja 53: 4 en 5 toont dat Christus ook geleden heeft en gestorven is om ons gezondheid te geven. De vraag waarom deze gezondheid niet altijd bij iedere gelovige doorbreekt vereist een apart artikel. Maar het belangrijk vast te houden dat ons lichamelijk en psychisch welzijn de Heer ook zeer ter harte gaat, en dat Hij op deze punten echt doorbraken wil geven.

Vragen rondom geld, rijkdom e.d. vereisen eveneens een apart artikel. Ik volsta hier met enkele globale opmerkingen. God zorgt voor ons, ook in moeilijke tijden. Hij geeft ons altijd wat wij nodig hebben, en roept ons op om hier heel vrijmoedig voor te bidden (Matt. 6:11, 25-34). Hij kan sommigen van ons ook met overvloedige rijkdom zegenen, maar dit doet Hij niet automatisch met alle gelovigen (1 Tim.6:17). Dankbaarheid voor en tevredenheid met wat Hij wel geeft, stelt de Heer zeer op prijs (Fil. 4:11,13; 1 Tim. 6:6; Hebr. 12:5,6). Verder is het mogelijk dat God ons in het ene seizoen van ons leven heel overvloedig geeft, terwijl Hij in een ander seizoen volstaat met ons te geven wat wij nodig hebben (Fil. 4:12; 1 Tim. 6:8).

Welzijn en orde

Een heel belangrijk onderdeel van Gods vrede is orde en harmonie in ons leven. Ons leven op orde hebben betekent dat wij de juiste prioriteiten hebben, en dat wij op een juiste manier omgaan met de verschillende aspecten van ons leven en onze persoonlijkheid. Het betekent bijvoorbeeld evenwicht in onze emoties. Bij evenwicht in onze emoties komt de emotionele rijkdom die God in ons heeft gelegd tot zijn recht, maar worden wij niet door te heftige emoties meegeslept of geregeerd. Wij gebruiken ons verstand kritisch, maar onderwerpen

deze aan de openbaring van de Heer. Wij gebruiken onze wil actief, maar maken die aan Gods wil ondergeschikt, en respecteren de wil van anderen. Verder gaan wij op een verstandige manier met ons lichaam om, en hebben wij een goede balans tussen werk en ontspanning.

Orde in ons leven betekent ook de juiste prioriteiten in onze relaties en activiteiten en de juiste balans hierin. Zo is onze relatie met de Heer het belangrijkste, dan die met onze man of vrouw, dan met onze kinderen, dan met onze bediening en werk, etc. Hierbij dient te worden aangetekend dat de relatie met de Heer niet hetzelfde is als geestelijke en kerkelijke activiteiten. Uiteraard gaat onze loyaliteit aan de Heer boven alles. Maar de relatie met de Heer is nooit een excuus om andere belangrijke relaties te verwaarlozen. God is de God van heel ons leven. Wij investeren ook in de relatie met Hem door orde in ons leven aan te brengen. Wij eren en gehoorzamen Hem onder meer door voldoende tijd en energie te investeren in ons huwelijk en ons gezin. Wij doen Hem oneer aan als wij deze belangrijke relaties verwaarlozen. Wij kunnen misschien heel succesvol zijn in een christelijke bediening. Maar als dit resulteert in de verwaarlozing van ons huwelijk of gezin, dan Gods vrede zeker niet op de troon van ons leven.

Evenmin is het de bedoeling dat wij in ons werk of studie er de kantjes aflopen omdat kerkelijke activiteiten zo'n groot beslag op onze tijd en energie leggen. De bijbel zegt nadrukkelijk dat zelfs als wij slaven zijn, wij toch ons werk moeten doen als voor God en niet voor mensen. Wij eren God ook door ons seculier werk goed te doen, en wij doen Hem oneer aan als wij dit werk slecht doen (Ef. 6: 5-7). Aan de andere kant zijn er ook grenzen aan onze toewijding aan onze seculiere arbeid. Ons huwelijk en gezin, bijvoorbeeld, mag niet onder deze toewijding leiden.

Vrede en orde in het lichaam van Christus

Ook in gemeenten, groepen en bedieningen hangen vrede en orde nauw samen. In 1 Kor. 14:33 zegt Paulus dat God geen God is van wanorde, maar van vrede. Wanorde is dus het tegenovergestelde van vrede. De orde in gemeenten, e.d. veronderstelt de juiste prioriteiten, focus, en de juiste personen op de juiste plaats. Als vrede regeert doet ieder doet zijn of haar taak en bouwt de ander in liefde op. Om enkele voorbeelden te noemen, een evangelisatiebediening moet uiteraard evangelisatie als belangrijkste focus hebben. Als zo'n bediening zich zo met allerlei andere taken bezighoudt dat het nog nauwelijks aan evangelisatie toekomt, dan is er iets grondigs mis. In een gemeente hebben aanbiddingsleiders de taak om de gelovigen in gezamenlijke aanbidding te leiden. Het is niet de bedoeling dat zij de tijd van aanbidding grotendeel vullen met allerlei minipreekjes, want onderwijs is niet hun primaire taak en zalving. Onderwijs dient te worden verricht door mensen die daar de gave en kennis voor hebben, en niet door mensen die het wel goed bedoelen, maar slechts verwarring over de gelovigen uitstrooien. En leiders moeten ook de ruimte krijgen om te leiden, en zich niet over elk wissewasje bij jan en alleman hoeven te verantwoorden.

Deze orde geldt ook voor de manier waarop christelijke bijeenkomsten verlopen. De vrijheid van de Heilige Geest betekent niet dat menselijke sturing afwezig is. Integendeel. De Heilige Geest werkt normaal gesproken met mensen samen en door mensen heen. Hij gebruikt ons als Zijn 'junior partner'. De Heilige Geest scheidt altijd orde, en Hij voelt Zich het beste op Zijn gemak als Hij met mensen samenwerkt die ook voor orde zorgen. Wanorde is niet hetzelfde als vrijheid. Paulus geeft in de eerste Korinthe brief ook principes voor de

sturing van bijeenkomsten. Sommige van deze instructies, zoals over de ‘hoofdtooi van de vrouw’ hebben vooral met de cultuur van die dagen te maken (1 Kor. 11). Andere principes gelden voor alle plaatsen en alle tijden. Drie van deze algemeen geldende principes van orde zijn liefde, opbouw en toetsing (1 Kor. 13; 14:26,29). Opbouw betekent dat elke bijdrage in een bijeenkomst ook echt zorgt voor geestelijke groei onder de aanwezigen. Profetische uitingen dienen verder te worden getoetst, en niet klakkeloos te worden aanvaard (1 Thess. 5:20,21).

Als de vrede van God niet aanwezig is in een bijeenkomst, dan kan God wel wat doen, maar dan regeert Hij er niet. Als er wanorde heerst in een bijeenkomst zal de Heer hier en daar wel zegeningen uitdelen. Maar Hij is dan niet in staat om optimaal de blijvende zegen te geven die Hij op dat moment wil uitdelen. Verder geeft de vrede van de Heer in een bijeenkomst ook een bepaalde rust aan de gelovigen. Hierdoor voelen zij zich veilig en op hun gemak, en zijn daarom ook beter in staat zijn om van de Heer ontvangen. Als de vrede van God regeert in een bijeenkomst, dan betekent dit overigens niet dat een bijeenkomst heel saai en ingetogen is, of volgens een strak vooraf opgesteld schema moet verlopen. De vrede van de Heer is iets heel anders dan de ‘vrede van het graf’. Als de vrede van God regeert in een bijeenkomst dan wordt levendigheid en dynamiek niet onderdrukt, maar wel in zuivere en geestelijk profijtelijke banen geleid.

Vrede als innerlijke zekerheid en rust

Een centraal onderdeel van vrede is innerlijke zekerheid en rust. Dit is een diep en rustgevend besef van Gods aanwezigheid. Het is gekoppeld aan een rotsvast vertrouwen dat Hij voor ons zorgt, ons beschermt, en dat niets ons kan scheiden van Zijn actieve liefde (Jes. 26:3,4 NBG; Rom. 8:38,39). Dit besef is weer gebaseerd op het feit dat wij weten dat Hij ons aanvaard heeft zoals wij zijn, en als Zijn kinderen en erfgenamen heeft aangenomen. Deze aanname, adoptie, is gebaseerd op het volbrachte werk van Christus (Rom. 8:15). Wij hoeven niet meer onze redding door God te verdienen. Evenmin hoeven wij ons te verzekeren van Zijn goedkeuring en gunst door onze eigen heiligheid of religieuze activiteiten.

De brief aan de Hebreëen vergelijkt de ervaring van Gods vrede met het binnengaan van het beloofde land door het volk Israël in het Oude Testament. Wie Gods vrede gaat ervaren is als iemand die zijn beloofde land is ingegaan. De schrijver, of dit nu Paulus was of iemand anders, noemt deze rust van het beloofde land een vorm van sabbatsrust. Het is weliswaar een andere vorm dan de rust van de sabbat, de zevende dag van de week. Maar het is niettemin ook een belangrijke vorm van sabbatsrust, omdat wij in Christus tot rust zijn gekomen van onze eigen werken, en deel hebben aan de rust van God. De schrijver roept ons op om er alles aan te doen om die vrede van God, de aan ons beloofde sabbatsrust, ook daadwerkelijk te gaan ervaren (Hebr.4:6-11).

Deze innerlijk houding van zekerheid ervaren wij in eerste instantie in onze geest. Maar het is de bedoeling dat deze vrede vanuit de geest ook onze emoties en gedachten gaat regeren. Een middel om deze vrede ook echt in ons hart en gedachten te laten doorbreken, is het eerlijk en nadrukkelijk brengen van onze wensen bij de Heer brengen, in een houding van dankbaarheid, (Fil. 4:7). Negatieve stress is niet Gods plan A voor ons leven.

Het belang van innerlijke vrede

Zoals eerder gezegd is vrede een veelomvattend begrip. Toch blijkt uit de gehele openbaring in de bijbel dat de innerlijke zekerheid en rust toch prioriteit heeft over verschillende andere aspecten van het begrip vrede. Soms zijn onze uiterlijke omstandigheden verre van vreedzaam. Als gelovigen kunnen wij ernstige vijandschap en vervolging meemaken en ons in heftige omstandigheden bevinden. De Heer gebruikt die vijandschap en stormen in het leven om onze innerlijke zekerheid en rust te ontwikkelen. Wij vinden dit principe zowel in het oude als het nieuwe testament terug. Psalm 23 is een lofzang op de vrede van God. David zegt dat hem niets ontbreekt. Maar hij geeft toe soms overal door vijanden te worden omringd. Maar midden in zo'n situatie ervaart Hij de liefde en gemeenschap met God heel direct. Paulus spreekt zijn beroemde zin dat niets ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, tegen de achtergrond van zijn veelvuldige ervaring met vervolging, ontbering, mishandeling, e.d. (Rom. 8:34-39).

Deze innerlijke rust en zekerheid is een belangrijke bron van geestelijk gezag om doorbraken te kunnen bewerken in moeilijke omstandigheden. Jezus is uiteraard ons grote voorbeeld. Jezus had deze innerlijke vrede dusdanig dat Hij gewoon door bleef slapen tijdens een levensbedreigende storm (Matt. 8:23-26). Hij vertrouwde erop dat de Vader Hem wel zou beschermen, of Hem wakker zou maken als het nodig zou zijn. Hij liet zich ook niet in de emotionele ruimte trekken van Zijn discipelen, die totaal in paniek waren. Heel rustig sprak Hij de zee toe die daardoor volkomen kalm werd, en trok de discipelen in Zijn emotionele ruimte van vrede (Marcus 4:39). Vervolgens ging Hij aan land, waarna Hij een extreem gedemoniseerde man bevrijdde in uiterst korte tijd. Op dezelfde manier opent onze innerlijke vrede en zekerheid de deur naar het rotsvaste besef hoe wij in een extreme situatie moeten handelen, en naar het gezag om in zo'n situatie een doorbraak te bewerken.

Behalve een bron van geestelijke autoriteit is deze innerlijke vrede ook een krachtig getuigenis voor de wereld. In deze wereld van onrust en stress smachten mensen naar innerlijke vrede. Cursussen met allerlei psychologische en occulte technieken en oefeningen om rust te ervaren, rijzen de pan uit, om nog maar van rustgevende medicijnen te zwijgen. Daarentegen mogen wij een model zijn van Gods vrede, en deze vrede aan de wereld aanbieden.

Vrede en onderscheid

De innerlijke zekerheid en rust is een getuigenis van Gods aanwezigheid in ons. Het is een aanwijzing dat God in ons woont. Deze innerlijke zekerheid en rust kan op sommige momenten sterker zijn dan op andere momenten. Zo geeft de Heer op momenten van bijzondere spanning en druk vaak een sterk besef van vrede, om te tonen dat Hij ons niet heeft verlaten. Zo hebben vele martelaren een enorme vrede ervaren op het moment dat zij daadwerkelijk werden gedood. Tevens komt het regelmatig voor dat in een kamer waar een gelovige net gestorven is, ineens een diepe vrede valt te ervaren, ook al is er tevens grote droefheid om dit overlijden.

Gods vrede ervaren is verder een belangrijk instrument van Gods leiding. Bij het nemen van belangrijke beslissingen is de mate waarin wij Gods vrede ervaren een leidraad. Het geeft ons een idee of wij op de goede weg zitten of niet. Soms overwegen wij een bepaalde beslissing of handelwijze en ervaren dan een innerlijk onrust. Dit is veelal een sterke aanwijzing dat de Heer deze beslissing afraadt. Maar soms kunnen wij bij de overweging van

een beslissing juist een sterke innerlijke zekerheid ervaren. Dan is het zeer waarschijnlijk dat de Heer die beslissing juist vindt, met name als deze innerlijke zekerheid sterker wordt na enige tijd. Dit alles neemt overigens niet weg dat het altijd raadzaam is om de Heer om bevestiging te vragen, vooral bij een belangrijke beslissing.

Er is dus een nauwe relatie tussen Gods innerlijke vrede en Zijn leiding. Dit betekent ook dat als Gods innerlijke vrede in ons regeert, wij ook makkelijker op andere manieren de Heer kunnen horen. Hoe sterker Gods innerlijke vrede, hoe meer wij gevoelig Zijn voor beelden, indrukken, en andere manieren waarop de Heer tot ons spreekt. Ook zijn wij dan beter in staat om deze beelden, indrukken, e.d. goed te interpreteren en toe te passen. Hoe meer innerlijke onrust wij daarentegen ervaren, hoe moeilijker het zal zijn om Gods stem goed te horen en te begrijpen.

Gods vrede is tevens een gids bij geestelijk onderscheid. Het is mogelijk om een innerlijke onrust te ervaren in een christelijke bijeenkomst waar op het eerste gezicht allerlei goede dingen gebeuren. Wij ervaren dan dat God misschien wel wat doet in zo'n bijeenkomst, maar dat Zijn vrede er niet regeert. Dan is niet alles zuiver, en kunnen wij maar beter voorzichtig zijn en ons niet voor alles openstellen wat er in die bijeenkomst gebeurt. Dergelijke ervaring van de afwezigheid van Gods vrede kunnen wij ook hebben bij het lezen van een boek, of bij het horen van een gebed of profetie, e.d. Het kan ook zijn dat wij in een bijeenkomst, bij een gebed, e.d. juist wel een sterke vrede ervaren. Dan is het veilig om ons volledig open te stellen voor alle zegen die wij kunnen ontvangen. Het ervaren van Gods vrede of juist het ontbreken ervan is dan ook een belangrijk onderdeel van de zalving van geestelijk onderscheid waar de apostel Johannes over spreekt (1 Joh. 2:26,27).

Factoren die onze vrede beïnvloeden

Hoe krijgen en bewaren wij vrede?

God geeft ons vrede als een geschenk, dat niemand definitief kan roven (Joh. 14:27). Deze vrede is een onvervreemdbaar grondrecht voor de kinderen van Zijn koninkrijk. Net zoals de Heilige Geest, woont Gods vrede in principe in ons, of wij deze opmerken of niet. Zoals eerder gezegd, komt onze totale vrede pas bij de terugkomst van Jezus, de vredevorst. Dit geldt ook innerlijke vrede. Deze is pas compleet nadat Hij teruggekomen is. Maar wij hebben nu wel alvast een voorschot van Zijn vrede, en ook van Zijn innerlijke vrede. Het is daarom Gods bedoeling dat wij deze innerlijke vrede ook echt gaan ervaren in ons leven. De mate waarin wij Zijn innerlijke rust en zekerheid ervaren hangt van verschillende factoren af.

Om te beginnen is vrede zowel een groeiproces als een leerproces. In het bekende rijtje van onderdelen van de vrucht van de Geest die Paulus in Gal. 5:22 noemt, staat vrede ook vermeld. Net als een vrucht is vrede dus iets dat groeit. Verder beproeft God ons ook met moeilijkheden om ons verder te heiligen, ook op het gebied van groei van vrede (Hebr. 12:11). Uiteraard is het makkelijk om ons van binnen rustig en vredig te voelen als alles ons lijkt te komen aanwaaien. Maar het is een heel ander verhaal als wij midden in een heftige strijd of crisis zitten. Dergelijke moeilijke situaties laten zien hoe diep Gods innerlijke zekerheid en rust in ons geworteld zitten. God wil ons door die situaties heen in Zijn vrede laten groeien. Paulus en Timotheüs hebben dit leer- en groeiproces ook moeten doorlopen. De ervaring van Gods vrede kwam bij hen net zo min automatisch als bij ons (1 Kor. 2:3; 2 Tim.

1:7). Wij hoeven onszelf dan ook niet te veroordelen wanneer wij ons bij problemen nog flink gestrest voelen. Aan de andere kant mogen wij erop vertrouwen dat deze vrede in de loop der tijd steeds verder in ons zal groeien.

De verschillende aspecten van vrede hangen nauw met elkaar samen. Dit betekent tevens dat groei in één aspect van vrede een positieve invloed heeft op de groei van andere aspecten van Gods vrede in ons leven. Tegelijkertijd heeft het uitblijven van groei op één gebied van vrede een negatieve invloed op het ervaren van andere onderdelen van Gods vrede. Het is daarom belangrijk om actief vrede na te jagen op alle punten in ons leven waar wij invloed op hebben. Sommige van ons niets liever dan innerlijke vrede. Maar dan zullen wij ook bereid moeten zijn om ook te investeren in andere facetten van vrede, zoals in de vrede met medegelovigen. Anders zal de groei van innerlijke vrede vertraging oplopen.

Kleine ergernissen als blokkades voor vrede

Net zoals andere zegeningen van de Heer in ons leven, kan ook de ervaring van Zijn vrede worden geblokkeerd. De vijand probeert actief de vrede in ons leven te belemmeren of te onderdrukken. Een belangrijke strategie die de vijand hierbij volgt is een bombardement van kleine ergernissen, die een aanslag op onze vrede vormt. Het boek Hooglied zegt dat het de 'kleine vossen zijn die de wijngaard vernielen' (Hooglied 2:15). Zo kan ook een opeenstapeling van kleine ergernissen onze vrede blokkeren. Een bekend voorbeeld hiervan is stress in het verkeer. Het gedrag van medeweggebruikers – bumperkleven, net nog hard door rood rijden, snijden, etc. - is voor velen een bron van ergernis. Dit soort situaties maken wij aan de lopende band mee. Wij kunnen in de verleiding komen ons flink op te winden, ook al zijn wij zo'n incident na tien minuten meestal weer vergeten. Elk moment van dergelijke opwinding heeft echter een negatieve invloed op onze innerlijke vrede. En een serie van zulke ergernissen betekenen samen een heftige aanslag op deze vrede.

Een ander bekende bron van ergernissen zijn problemen tussen burens of buurtbewoners. Wij kunnen ons ergeren aan geluidsoverlast, bomen die licht weghouden, struiken die niet goed zijn onderhouden, toegangen die versperd zijn, etc. Het is ook mogelijk dat de burens zich aan ons ergeren en dat dit ons weer ergert. Andere voorbeelden zijn kleine ergernissen in de winkel, zoals iemand die voordringt, irritaties op het werk en in de kerk, huisgenoten die hun rommel niet opruimen, etc. Het zou al een flinke stap voorwaarts zijn in als wij alert zouden zijn op dergelijke aanvallen op onze vrede. Wij kunnen wel degelijk weigeren om telkens aan ergernis toe te geven, ook in situaties waar wij aanwijsbaar worden benadeeld. Een houding van lichtvoetigheid, waarbij wij het belang van al die kleine bronnen van irritatie relativeren, is heel gezond.

Jacobus zegt verder dat de Heer ons altijd wijsheid wil geven als wij daarom vragen. Hij wil ons dus ook wijsheid geven hoe wij ergerniswekkende problemen de baas kunnen (Jac. 1:5). Het is aanmerkelijk nuttiger om bij kleine conflicten en ergernissen de Heer te vragen ons te vertellen hoe deze op te lossen dan hierover te gaan lopen stressen. Onze vrede zal daar wel bij varen.

Pastorale problemen kunnen Gods innerlijke vrede blokkeren, zoals de geest van religie, afwijzing, trauma, bezorgdheid e.d. Deze blokkades worden al in andere of toekomstige artikelen op deze website uitgewerkt. Daarom zal ik op hier verder niet ingaan.

Wanorde

Eerder in dit artikel ben ik ingegaan op de negatieve invloed van wanorde. Ik wil in dit verband nog enkel opmerkingen maken. Orde in ons leven vereist ook het vermogen om hoofdzaken van bijzaken te onderscheiden. De last van Jezus is licht, en Zijn juk is zacht (Matt. 11:30). God vraagt nooit te veel van ons. Vele van de lasten en verantwoordelijkheden die wij op ons nemen zijn gebaseerd op menselijke verwachtingen, persoonlijk schuldgevoel of overmatig plichtsbesef, en niet op de wil van de Heer. God wil ons helpen om te zien welke lasten en verantwoordelijkheden echt Zijn prioriteiten zijn voor ons leven, en welke lasten en verantwoordelijkheden minder belangrijk zijn. Hij wil ons tevens laten zien welke lasten en verantwoordelijkheden wij helemaal niet op ons hoeven te nemen.

Wij kunnen Gods vrede ook blokkeren als wij ons leven in praktische zin onnodig gecompliceerd maken. Hoe eenvoudiger en overzichtelijker ons leven is, hoe beter wij doorgaans Gods vrede kunnen ervaren. Ingewikkelde financiële constructies of risicovolle investeringen kunnen ons veel hoofdbreken, energie en tijd kosten. Misschien zijn deze zaken in onze ogen heel nuttig of lucratief. Maar als het de vrede van de Heer in ons leven belemmert, is het wellicht tijd met deze zaken te kappen (Spr. 15:16). Onze vrede, en die van onze huisgenoten kan ook worden belemmerd door uit de hand gelopen hobby's die veel tijd, geld en zelfs flinke overlast geven. Andere voorbeelden van mogelijke 'vrederovers' zijn bezittingen die wij nauwelijks gebruiken, maar die wel regelmatig onderhoud vragen of die ons huis laten 'dichtslippen', en lidmaatschappen van verenigingen zonder echte meerwaarde. Voor het ervaren van Gods vrede kan het verstandig zijn om flink schoon schip te maken in de praktische omstandigheden van ons leven.

Het is mogelijk dat gelovigen moeite hebben om hun leven op orde te krijgen vanwege het opgroeien in een disfunctioneel gezin, vanwege andere diepgaande persoonlijke ervaringen, of vanwege de geestelijke erfenis van het voorgeslacht. God wil en kan zulke gelovigen herstellen. Maar het kan hiervoor nodig kan zijn dat dergelijke gelovigen voor een periode in hun leven praktische begeleiding krijgen vanuit de rest van het lichaam van Christus, om hun leven en persoonlijkheid op orde te krijgen.

Vrede en tevredenheid

Ten slotte is ontevredenheid over ons leven een grote blokkade voor Gods vrede. De bron van ontevredenheid kan werkloosheid zijn, of juist te veel werk, onze financiën, gezondheid, afwezigheid van een levenspartner, e.d. Zoals reeds gezegd nodigt de bijbel ons uit heel open en eerlijk te zijn over onze problemen en wensen, en deze vrijmoedig bij de Heer te brengen (Fil. 4:6,7). Zoals wij in zijn psalmen kunnen lezen was David heel gewend om nadrukkelijk Zijn hart bij de Heer te luchten. Vaak houdt een geest van religie ons van dit eerlijke luchten van ons hart af. Die geest fluistert ons dan in dat zulk gedrag ongepast is voor een Christen, of dat de Heer het toch niet in onze gevoelens geïnteresseerd is. Als wij ons hart niet echt luchten bij de Heer gaat de onvrede of bezorgdheid die wij in ons hart voelen nooit helemaal weg.

Een houding van dankbaarheid is bij dit luchten van het hart echter wel een sleutel (Fil. 4:6,7). God houdt niet van bitterheid, gemopper en ontevredenheid (1 Kor. 10:9,13). Een dergelijke negatieve houding blokkeert Gods vrede, waardoor onze situatie alleen maar verergert. Die negatieve houding en blokkade van Gods vrede die deze houding veroorzaakt,

verhinderen vervolgens de gebedsverhoring en doorbraak die wij juist zo graag willen. De wonderlijke vermenigvuldiging van brood en vis door Jezus is een prachtige illustratie van de kracht van dankbaarheid. Jezus had natuurlijk kunnen klagen dat er maar vijf kleine broden en twee vissen waren om vijfduizend mensen te voeden. Dat deed Hij niet. Toen Hij het dankgebed uitsprak vond de vermenigvuldiging van die broden en vissen daadwerkelijk plaats (Joh. 6:11).

Rust en stil worden voor God

Het ervaren van Gods innerlijke vrede en rust kunnen wij in principe altijd ervaren. Toch is het zeer verstandig om regelmatig rust te zoeken, en nadrukkelijk onze dagelijkse bezigheden te onderbreken. Dergelijke rust is een belangrijk instrument bij het voorkomen van ziekten, zoals burn-out, klachten vanwege bezorgdheid, e.d. De voordelen van deze rust en afstand zijn niet alleen lichamelijk, maar ook mentaal en geestelijk. Het voorkomt dat wij ons zo vastbijten in onze gekozen koers in ons leven, en onze bestaande inzichten, dat een gezonde reflectie en nodige bijsturing gaan ontbreken. Wij kunnen zo opgaan in bepaalde activiteiten van het leven, dat vele andere belangrijke onderdelen van ons leven in het gedrang komen. Deze momenten van speciale rust voorkomen dat.

Dergelijke rust maakt het tevens mogelijk om nadrukkelijk op God gericht te zijn, zonder dat andere activiteiten onze aandacht afleiden. Tijdens dergelijke momenten van rust en gerichtheid op God wordt 'onze ziel stil voor God'. Dergelijke momenten scherpen onze gevoeligheid voor Zijn stem aan. God wil veel meer tegen ons zeggen dan wij beseffen. In de roes van activiteiten horen wij vaak alleen die dingen van de Heer die onze mening of huidige keuzes bevestigen. Maar de punten van correctie en sturing die de Heer ons wil vertellen horen wij dan niet. Hierdoor kan ons leven en werk op een gegeven moment onverwacht in grote problemen komen, of doordenderen in een richting die tegengesteld is aan Gods plan. Deze regelmatige momenten van totale rust en inkeer tot God wakkeren ook de vlam van Gods innerlijke rust en zekerheid in ons leven aan.

In het Mozaïsche verbond was de sabbat met name voor rust apart gezet. De sabbat was een uiterst belangrijke instelling. God vond het noodzakelijk dat het volk leerde regelmatig rust te houden, en verlangde op dit punt daarom ook strikte gehoorzaamheid (Deut. 5:12-15). Desondanks was de sabbat gegrond in Gods bewogenheid voor de mens. God wilde werkverslaving en uitputting onder Zijn volk resoluut voorkomen. Zijn bewogenheid betrof ook de vreemdelingen, slaven en dieren onder het volk. Zij moesten ook op de sabbat kunnen rusten (Ex. 23:12). God vond deze les zo belangrijk dat Hij het goede voorbeeld gaf door Zelf rust te nemen na de schepping (Ex. 20:11).

Behalve rust was de sabbat ook een extra mogelijkheid om extra aandacht aan de Heer te besteden, alleen en in gezamenlijke bijeenkomsten, zonder afleiding van andere activiteiten (Lev. 23:3). Het houden van bijeenkomsten om samen over en van God te leren, was en is een goede gewoonte onder de joden. Jezus en de apostelen sloten bij deze gewoonte aan, en leerden tijdens de bijeenkomsten op de sabbat over het koninkrijk van God (Luk 4:16-21; Hand. 17:2).

Sabbatsrust en vrijheid in de Geest

Christus is de vervulling van de wet, ook van de sabbatswet. De sabbat is deel van de ‘schaduw van wat komt’, terwijl de ‘werkelijkheid Christus is’ (Kol. 2:6,7). Het houden van de sabbat dag is dan ook, net als de meeste gebruiken in de wet, niet verplicht voor NT gelovigen (Hand. 15: 22-29). Niettemin blijft de wet van onschatbare waarde om de rijkdom die wij in Christus hebben ontvangen, te begrijpen. En de principes van goddelijke wijsheid waaraan de wet concrete uitdrukking geeft, blijven feitelijk onmisbaar als leidraad voor onze geestelijke gezondheid en groei. Dit geldt ook voor de principes van de sabbat die wij hebben besproken. Regelmatige momenten van rust en 100% aandacht voor de Heer zijn een kwestie van gezond geestelijk verstand (het sabbatsrust principe van rusten in Christus volbrachte werk is eerder in dit artikel besproken).

De Heilige Geest wil ons leren hoe wij deze principes van rust en stil worden voor God in ons leven vorm kunnen geven. Een bekend gebruik dat vele gelovigen in dit verband als heel nuttig ervaren is de stille tijd. Dit gebruik betekent dat een gelovige iedere dag, bij voorkeur op een vast tijdstip, zich afzondert en zich via gebed, meditatie op de bijbel, het meezingen met aanbidding cd’s, etc., even helemaal op God richt. Ook nemen vele gelovigen periodiek vrijaf om zich een tijdlang even geheel op de Heer te ‘herbronnen’. Feitelijk zijn deze gebruiken uitdrukkingen van de principes van sabbatsrust.

De Heilige Geest laat ons bij het vorm geven aan de principes van sabbatsrust een bepaalde mate van vrijheid. Deze vrijheid geldt ook het vrijhouden van een bepaalde dag in de week voor de sabbatsrust. Messiaanse joden houden doorgaans de sabbat, terwijl ook in toenemende mate niet joodse gelovigen de sabbat weer als speciale dag kiezen, als respect voor de bijbels-joodse wortels van het christendom. Vele christenen hebben de zondag, de dag van Jezus’ opstanding, als alternatieve dag gekozen. Maar het is ook mogelijk de sabbatrust in te vullen vanuit de gedachte dat elke dag speciaal is voor de Heer (Rom. 14:5,6), waarbij wij geen wekelijkse dag apart zetten. In dat geval neemt de gelovige voldoende momenten van sabbatsrust door de hele week heen. (Uiteraard kunnen wij zowel een wekelijkse rustdag hebben als sabbatsmomenten op de overige dagen).

De Heer vindt het vooral belangrijk dat wij aan de principes van de sabbatsrust vorm geven vanuit de juiste motivatie. De juiste motivatie is van grotere waarde dan de precieze vorm die wij kiezen. De juiste motivatie betekent dat wij vorm geven aan de sabbatsrust vanuit onze liefde voor de Heer, en dus niet uit gewoonte, groepsdruk of wettisch denken (Rom. 14:5,6). Ook dienen wij medegelovigen niet te veroordelen als zij de principes van de sabbatsrust op een heel andere manier vorm geven dan wij (Kol. 2:16,17).

De vormen van sabbatsrust kunnen ook variëren vanwege grote verschillen in de leefsituatie van gelovigen in diverse delen van de wereld. De Heilige Geest zal ieder van ons leiden in vormen van sabbatsrust die bij onze situatie passen. Voor gelovigen die in een drukke, overbevolkte stadswijk leven zonder enige privacy, kan het onmogelijk zijn om zich in een rustige, aparte kamer terug te trekken voor ‘stille tijd’. God zal hen een manier leren om zich op Hem te richten die bij hun situatie past. Voor vele gelovigen die in een 24/7 economie het hoofd boven water moeten houden zal het niet mogelijk om regelmatig op zaterdag of zondag vrij te nemen, zoals vele gelovige slaven in de Romeinse tijd dat evenmin konden doen. De Heer zal hen leren op een andere manier de principes van de sabbatsrust tot hun recht te laten komen in hun leven. Het belangrijkste is dat iedere gelovige deze principes serieus neemt en zo Gods vrede in zijn leven bevordert.

Samenvatting

Vrede is een diep en veelomvattend begrip, dat onder meer compleetheid, harmonie en welzijn betekent. Totale vrede is er pas als Christus terug is gekomen. Maar Hij wil ons nu al een voorproef van vrede geven. God is een God van vrede en daarom ook de bron van alle vrede. Elke vrede die niet op Hem is gebaseerd is namaak. Onze verzoening met God door Christus is de basis van een harmonieuze relatie met Hem. Het is verder van groot belang dat wij werken aan een band met vrede met medegelovigen, hetgeen harmonieuze relaties van liefde, eenheid en samenwerking inhoudt. Voor zover het van ons afhangt dienen wij ook vrede met niet gelovigen te bewaren. Dit is echter niet altijd mogelijk. Het volgen van de Heer zal ons juist regelmatig in conflict brengen met de niet gelovige wereld, en zelfs tot vervolging leiden.

Vrede betekent ook materieel en lichamelijk welzijn. Ons lichamelijk welzijn gaat Hem ter harte. Christus heeft aan het kruis ook de basis gelegd voor onze genezing. God geeft ons wat wij materieel nodig hebben. Soms geeft Hij ons tijdelijk of permanent ook rijkdom, maar dit is niet altijd het geval. Een belangrijk onderdeel van vrede is orde. Dit betekent dat alles en iedereen op zijn of haar juiste plaats staat, dat er balans is in ons leven en de juiste prioriteiten. Dergelijke orde is ook belangrijk in het lichaam van Christus.

Innerlijke rust en zekerheid is een hoofdbestanddeel van vrede voor ons in dit leven. De Heer gebruikt druk en moeilijkheden om ons hierin te laten groeien. Deze innerlijke vrede is een belangrijke leidraad in het volgen van de Heer, en bevordert onze geestelijke autoriteit. In dit artikel zijn ook blokkades voor het ervaren van vrede besproken. Belangrijke blokkades zijn onder meer kleine ergernissen, wanorde vanuit eigen leven of erfenis van het voorgeslacht. Het belang van tevredenheid en dankbaarheid is besproken, alsmede van het eerlijk luchten van ons hart bij de Heer en uitdrukkelijk uitspreken van onze wensen. Deze innerlijke rust en zekerheid is ten diepste de ervaring van het rusten in het volbrachte werk van Christus. Hierdoor zijn wij helemaal als erfgenamen van Christus geaccepteerd en hoeven wij geen gunst te verdienen voor God en ons ook niet door onze werken te bewijzen.

Het artikel bespreekt tot slot het belang van regelmatige momenten van rust en inkeer tot God. Hiermee voeden wij de vrede van God door heel ons leven heen. Het vieren van een speciale sabbat, op zaterdag, zondag of eventueel een andere dag is hierbij een heel nuttig hulpmiddel, alhoewel het voor NT gelovigen niet strikt noodzakelijk is. De Heilige Geest wil ons wijsheid geven hoe de ervaring van vrede in ons leven te bevorderen op manieren die bij onze situatie passen. Ik wil eindigen door iedere lezer vanaf deze plek Gods *shalom* om toe te wensen.